

Opinto-ohjaaja Satu Ristimäen työelämäjakso 7.1. - 28.2.2019

Etelä-Pohjanmaan TE-palvelut, toimipaikat Alajärvi, Kauhajoki ja Seinäjoki.

Työelämäjakso ensimmäisen viikon (7.-11.1.2019) tutustuin Etelä-Pohjanmaan TE-toimiston palveluihin. Päivän aluksi palvelupäällikkö Anna-Elina Levijoki kertoi, TE-palveluiden organisaatiosta ja missiosta. TE-palvelujen tehtävänä on turvata osaavan työvoiman saatavuus, työllistää työnhakijat nopeasti ja parantaa yritysten, yhteisöjen ja muiden työnantajien toimintaedellytyksiä. TE-palvelut on tarkoitettu työtä ja koulutusta hakeville henkilöille sekä yrityksille, yhteisöille ja muille työnantajille.

TE-palvelut on koottu kolmeen palvelukokonaisuuteen:

1. Työnvälitys- ja yrityspalvelut
2. Osaamisen kehittämisspalvelut
3. Tuetun työllistymispalvelut

Työnvälitys- ja yrityspalvelut palvelukokonaisuuden asiakkaita ovat yritykset, yhteisöt ja muut työnantajat sekä aloittavat yrittäjät ja työnhakijat, joiden osaaminen ja ammattitaito tarjoavat edellytykset sijoittua suoraan avoimille työmarkkinoille. Toiminta tässä palvelukokonaisuudessa on asiakaspalvelua verkossa, puhelimitse ja henkilökohtaisesti TE-toimistoissa.

Osaamisen kehittämisspalveluiden asiakkaina ovat työnhakijat, joiden työllistyminen edellyttää osaamisen kehittämistä ja henkilöt, jotka pohtivat ammatinvalintaan, alanvaihtoon tai urasuunnitteluun liittyviä kysymyksiä. Toiminta tässä palvelukokonaisuudessa on asiakaspalvelua verkossa, puhelimitse ja henkilökohtaisesti TE-toimistoissa. Yhteistyökumppaneita ovat mm. kunnat, kouluttajat ja oppilaitokset sekä yritykset.

Tuetun työllistymispalveluiden asiakkaina ovat yksilöllistä ja/tai moniammatillista tukea tarvitsevat työnhakijat, tässä palvelukokonaisuudessa korostuu ohjauksellinen työote sekä yksilölliset ratkaisut.

Itseäni kiinnosti erityisesti se, millaista koulutusta/ohjausta annetaan työnhaussa. Samalla sain tarkempaa tietoa siitä, mihin palvelukokonaisuuteen valmistuvia opiskelijoita tulisi ohjata, jos/kun heillä ei ole valmiiksi työpaikkaa valmistumisen jälkeen.

TE-toimisto voi tukea työllistymistä lyhytkestoisilla valmennuksilla. Valmennuksina tarjotaan työnhakuvalmennusta, uravalmennusta ja työhönvalmennusta (sekä verkossa että lähiopetuksena).

Työnhakuvalmennuksessa opit hakemaan työtä tavoitteellisesti ja itsenäisesti.

Valmennuksessa arvioidaan omaa osaamista ja muotoillaan se työhakemukseksi ja CV:ksi. Lisäksi selvitetään, miten yritykset rekrytoivat henkilöstöä, mitkä ovat sinulle parhaiten soveltuvia työnhakukanavia ja miten niitä käytetään. Valmennuksen jälkeen tiedät myös, mistä löydät tietoa työmarkkinoista, yrityksistä ja työpaikoista.

Uravalmennus on tarkoitettu henkilölle, joka on vailla ammatillista koulutusta, on vaihtamassa alaa, harkitsee yrittäjyyttä tai on palaamassa työmarkkinoille.

Työhönvalmennus

Työhön valmennuksessa on työnhakijalle mukana henkilökohtainen työhön valmentaja. Työhön valmentaja on työnhaun tukihenkilö, joka neuvoo ja tukee sinua työpaikan etsimisessä ja työhön pääsemisessä.

Ensimmäisen päivän loppuun koulutusneuvoja Tapani Mäkinen kertoi omasta työkuvastaan TE-toimiston työntekijänä ja hänen työkuvansa vastaa melko paljon opinto-ohjaajan työkuvaa. Tapanin kanssa keskusteltuani sain vinkkejä omaan ohjaustyöhön ja toivomuksia siihen, että ammatillisella toisella asteella kaikki työnhakuun liittyvät tutkinnon osat opeteltaisiin viimeisenä vuonna silloin, kun työnhaku on ajankohtainen eikä esimerkiksi ensimmäisenä opintovuonna, jolloin työllistyminen ei ole niin ajankohtaista.

Sain myös itse osallistua työnhakuvalmennuskurssille yhtenä päivänä.

TE-toimistolla on myös valtava määrä erilaisia palveluja aloittaville ja toimiville yrityksille, sekä muutosturvapalveluita ja kansainväliseen työpaikkaan (sekä Suomeen tuleville että Suomesta lähteville) olevia palveluita. Kaikille palveluille löytyy oma yhteyshenkilö.

Yhden päivän ajan tutustuin ammatinvalintapsykologin työhön ja heidän työkuvansa on hyvin lähellä opinto-ohjaajan työtä. Ammatinvalintapsykologin palveluita saatavan ei tarvitse olla työtön työnhakija vaan heidän palveluitaan voi kuka tahansa käyttää.

Esimerkiksi opinto-ohjaajan työssä voin omia ohjausalueen opiskelijoita ohjata ammatinvalintapsykologille, jos he tarvitsevat esim. ammatinvalintaan liittyvää ohjausta tai haluavat selvittää omia ajatuksiaan siitä mikä olisi heille sopiva ammatti.

Ammatinvalintapsykologit käyttävät työssään myös samanlaisia tukitoimia kuin me opinto-ohjaajatkin. Näitä tukitoimia voi olla työkokeilut, koulutuskokeilut, oppilaitoksiin tutustumiset, terveydentilatutkimukset ja asiantuntijakonsultoinnit sekä erilaiset neuvottelut. Työttömällä työnhakijalla saattaa olla myös mahdollisuus saada henkilökohtaisen työvalmentajan apua näihin tukitoimiin.

Seuraavat kaksi viikkoa sainkin tutustua Typpiin eli Etelä-Pohjanmaan työllistämistä edistäviin monialaiseen yhteispalveluun. Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) on TE-toimiston, kunnan ja Kelan yhteinen toimintamalli, joka palvelee pidempään työttömänä olleita työnhakijoita. TYPissä annetaan henkilökohtaista ohjausta ja itse sain olla mukana monen asiakkaan yhteistapaamisissa. Monialainen yhteispalvelu tarjoaa työnhakijalle eri viranomaisten palveluja yhden luukun periaatteella. Palvelu on tarjolla jokaisen TE-toimiston alueella ja kaikissa Manner-Suomen kunnissa.

Monialaisessa yhteispalvelussa selvitetään, mitä palveluja asiakas tarvitsee työllistymisen edistämiseksi ja laaditaan monialainen työllistymissuunnitelma. Suunnitelma voi sisältää julkisia työvoimapalveluja, sosiaali- ja terveystalvveluja sekä kuntoutuspalveluja.

TYPin asiakkaaksi ohjataan TE-toimiston, kunnan tai Kelan kautta, myös asiakas itse voi tehdä aloitteen monialaiseen palveluun pääsemiseksi.

TYPin viikon aikana sain myös mahdollisuuden tutustua Nuorten Starttipajaan (16-29 vuotiaille nuorille) kahden päivän ajan. Seinäjoen Nuorten Startti kokoontuu kaksi kertaa viikossa Seinäjoen kansalaisopiston tiloissa. Startille ohjaututaan Seinäjoen etsivän nuorisotyön, aikuissosiaalityön tai TYP:in kautta.

Viikko 5 vierähti Seinäjoen ammattikorkeakoulun opintojen parissa, olin mukana bio- ja elintarviketekniikan, ravitsemispalvelujen ja agrologi sekä konetekniikan opiskelijoiden kanssa itse oppitunneilla. Kaikki Seamkin opinnot ovat Moodle-oppimisalustassa ja tiedotus kaikista opintoihin liittyvissä asioissa tapahtuu sähköpostin tai Moodlen kautta. Ammattikorkeakoulu opinnot ovat hyvin itsenäisiä, kirjallisia tehtäviä on paljon ja aikataulu opintojen etenemisessä hyvinkin tiukka. Opiskelijoiden tulee olla erittäin itseohjautuvia ja motivoituneita opintojen suhteen. Ammatillisella toisella asteella tulisi kiinnittää huomiota niihin opiskelijoihin, jotka suunnittelevat jatko-opintoja ammattikorkeakouluun. Enemmän oppimisalustalla tehtäviä opintoja niin ammatillisissa kuin yhteisten tutkintojen opinnoissa. Yto-opintojen valinnaisuuteen tulisi myös kiinnittää huomiota niin, että mahdolliset jatko-opintoihin hakeutuvat opiskelijat saisivat riittävät taidot ammattikorkeakoulu-opintoihin.

Viikko 6-7 olin Isonkyrön yläkoulussa ja lukiossa, kahden viikon aikana sain pitää opinto-ohjaus tunteja kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisille. Ammatillinen koulutus ja Sedun koulutustarjonta tuli hyvin esille kyseisten oppituntien aikana. Abeille oli oma infotilaisuus ja paikalla oli vain niitä kuulijoita, joita ammatillinen koulutus kiinnosti lukion jälkeen. Sain myös mahdollisuuden olla mukana lukion pitkän matematiikan ja fysiikan oppitunneilla.

Viimeiset päivät sainkin viettää JOJO, nuorisopalveluissa Seinäjoella. JOJO on nuorten ja nuorten aikuisten kohtaamispaikka Seinäjoen ytimessä. Tila tarjoaa maksutonta vapaa-ajanviettoa letkeässä ympäristössä. Nuorisopalvelut tarjoaa monipuolisia harrastus- ja toimintamahdollisuuksia alle 29-vuotiaille seinäjokisille nuorille. Nuorisopalvelut on mukana nuorten elämässä monissa yhteyksissä; internetissä, tapahtumissa, nuorisotiloilla, kouluilla ja harrastuksissa. JOJO on erittäin hyvä vapaa-ajan vietto paikka niille opiskelijoille, jotka tulevat maakunnan ulkopuolelta.

Satu Ristimäki, opinto-ohjaaja Sedu, Törnäväntie

Seinäjoki 28.2.2019

